

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
– доктора філософії –
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 «Економіка»

Розвиток національної економіки з урахуванням сучасних викликів зумовлює потребу у кваліфікованих фахівцях. У цьому контексті заклади вищої освіти повинні орієнтуватися на підготовку фахівців у сфері економіки нового формату, здатних демонструвати навички аналітичного мислення, ефективної комунікації і міжособистісної взаємодії, а також спроможних раціонально вирішувати різнопланові професійні завдання за мінливих умов середовища функціонування організацій. Все це підтверджує актуальність представленої на рецензування освітньо-наукової програми «Економіка» підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», розробленої проєктною групою економічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Освітньо-наукова програма (ОНП) містить чітко окреслену мету, яка передбачає підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, формування у них теоретичних знань, умінь, практичних навичок та інших компетенцій, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Мета тісно корелює з інтегральною компетентністю, зазначеною в освітньо-професійній програмі.

В освітньо-професійній програмі послідовно і чітко подано загальну інформацію щодо ОНП, характеристику ОНП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання (працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій), програмні компетентності (інтегральна, загальні, спеціальні) та програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації ОНП.

Перелік компонент ОНП розкриває логіку підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня та враховує вимоги щодо співвідношення обов'язкових та вибірових компонент, а також обсягів практичної підготовки. Програма містить обов'язкові компоненти циклу загальної та професійної підготовки (загальним обсягом 22 кредити), педагогічну практику (обсягом 4 кредити) та широкий набір вибірових компонент (загальним обсягом 12 кредитів), що дозволяє здобувачеві освітньо-наукової програми «Економіка» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 051

«Економіка», галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» формувати найоптимальнішу індивідуальну траєкторію навчання.

Суттєвою перевагою представленої на рецензування ОНП є визначені розробниками програмні результати навчання, які враховують орієнтацію на формування та розвиток компетентностей, необхідних для дослідження актуальних проблем економіки, що виникають під впливом глобальних економічних трендів (цифровізація, інституціоналізація, соціалізація, інтелектуалізація, інноватизація, інклюзивність, екологізація економіки); досліджень на поєднання теоретичних знань з прикладними інноваційними розробками, придатними для практичного використання в економічній політиці та господарській практиці; сприяння реалізації можливостей неформальної освіти, наукового стажування у закордонних закладах освіти, сприяння академічній мобільності; розвитку та застосування інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій для дослідження соціально-економічних систем і процесів; фокусування освітнього процесу на поглиблення соціальних навичок, забезпечення інтелектуального й творчого розвитку особистості здобувачів шляхом формування їх індивідуальної освітньої траєкторії, підтримання тісних наукових та ділових взаємовідносин з представниками ЗВО, бізнесу, органів державної влади та управління, міжнародних організацій для їх майбутньої інтеграції у професійну спільноту; поєднання освітньої, наукової та педагогічної складових для набуття аспірантами компетенцій викладача економічних дисциплін у ЗВО, що передбачає уміння використовувати сучасні технології та методи навчання.

Зважаючи на необхідність забезпечення високого наукового рівня підготовки докторів філософії, рекомендуємо при формуванні остаточного варіанту освітньо-наукової програми врахувати потребу в поглибленому вивченні методології та методики наукового дослідження.

Висновок: рецензована освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» пропонує комплексний підхід до підготовки фахівців з економіки, забезпечує належну теоретичну підготовку та рекомендується до впровадження у навчально-науковий процес.

Рецензент

Член-кореспондент НАН України,
д.е.н., проф., завідувачка відділу економіки
і політики аграрних перетворень ДУ «Інститут
економіки та прогнозування НАН України»

Олена БОРОДІНА

